

Emil Constantinescu
**TIMPUL
DĂRĂMĂRII,
TIMPUL
ZIDIRII**
(fragmente)

PAG. 2-3

AUREL BENGHIU MARINESCU
Correspondență din
New York
**CRĂCIUNUL
A FOST CONDMANAT
LA DISPARIȚIE**

PAG. 4

AUREL BENGHIU MARINESCU
Correspondență din
New York
**DESPRE POMENI,
POMANAGII, INOVAȚII
ȘI REFERENDUM**

PAG. 5

**TELEGRAFIC •
TELEGRAFIC •
TELEGRAFIC •
TELEGRAFIC •**

PAG. 6

**SOMNUL
NAȚIUNII
NAȘTE
MONȘTRI**

PAG. 7

VRĂMEA

DREPTEI NAȚIONAL - CREȘTINE

Anul V nr. 65 23 decembrie 2003, 8 pagini 3000 lei

www.edituravremea.ro

EDITORIAL

REVOLUȚIA ROMÂNĂ DUPĂ 14 ANI

Fiecare an după sângerosul an '89 decantează evenimentele de atunci, limpezește legăturile între faptele aparent disparate, creează noi perspective, ca într-un caleidoscop în continuă schimbare. Dacă la început eram impresionați de spontaneitatea protestului și curajul până atunci de negândit al celor mulți ce au făcut Revoluția Română, cu timpul, stângăcia explicațiilor despre teroriștii care au existat sau nu (dar victimele lor au existat cu siguranță) ne-au făcut să ne punem întrebarea cine i-a adus și cum i-a adus la putere pe cei puțini ce au preluat Revoluția din mers și s-au așezat în fruntea bucatelor. Teoria conspirației s-a impus cu tot mai multă putere, lovitura de stat fiind explicația opusă tezei revoluției populare. Cele două scenarii se pot combina cu ușurință, serviciile secrete creând condițiile prielnice apariției mișcărilor de stradă, sau, revolta populației fiind un bun prilej pentru impunerea unor lideri de către un serviciu secret sau altul. Identitatea serviciilor speciale a fost căutată în rândurile C.I.A., Mossad, M.I.5, dar mai ales K.G.B. a fost considerat cel mai activ. Este teza pe care a susținut-o, la simpozionul internațional *Mișcări și acțiuni disidente în perioada comunismului târziu* de la Brașov, cunoscutul disident Vladimir Bukovski: «Moscova a început operațiunile din '89 pentru a schimba puterea și în România. Revoluțiile din Europa de Est au început ca o operațiune sovietică a K.G.B.-ului. La sfârșitul anului 1988 s-a cerut pregătirea unei operațiuni privind schimbarea regimurilor din Europa de Est. Aproximativ jumătate din liderii politici aflați la putere în țările fost comuniste sunt foști agenți K.G.B. Și în România, liderii Revoluției au fost infiltrați în agentura sovietică care era dirijată să schimbe regimul ceaușist... F.S.N.-ul era o agentură sovietică de care se știa demult».

Dacă luăm în calcul și misterioasa întrevvedere de la Malta între președintele Bush senior și președintele Gorbaciov, care potrivit chiar și serviciului de spionaj român de atunci era un acord de reîmpărțire a Europei de Est, scenariul Bukovski este credibil. Chiar dacă adevărul se află undeva la mijloc între versiunea K.G.B. și revoluția de mase, rolul spionajului sovietic în timpul Revoluției Române nu e de neglijat.

Păstrător al tezei revoluției populare fără intervenție din afară, președintele Iliescu a contraatacat: «Mă dezamăgește domnul Bukovski prin aceste declarații. Aveam o anumită stimă pentru dânsul, pentru rezistența sa antistalinistă. De asemenea, cred că nu-i aparțin ideile domnului Bukovski, cineva de la noi i le-a injectat... E regretabil că a preluat (ideile, n.n.) de la niște falși români care le-au tot vehiculat de-a lungul vremii... e regretabil că un om de ținuta dânsului repetă niște sloganuri care au dominat viața politică românească la începutul anilor '90». Neputând să

basă din tiparele gândirii sale sau poate nevoind acest lucru, Ion Iliescu își apără legitimitatea de părinte al patriei, în opoziție cu statutul de om al Moscovei pe care i-l atribuie Vladimir Bukovski.

Nicolae Henegariu

Sărbători fericite!

LA MULȚI ANI
❄️ 2004 ❄️

Desen de Cornelia Pillat

CELE DOUĂ FEȚE ALE ZIDULUI – ARTA TRĂDĂRII –

Fragment din cartea *TIMPUL DĂRĂMĂRII, TIMPUL ZIDIRII* (vol. I, pag. 552-560) de Emil Constantinescu

Nu-ntoarce capul înapoi

aprilie 2002, B-dul Magheru 28-30

Convorbire cu Victor Ciorbea în biroul de la ASPEC. În ciuda faptului că e trecut de amiază și trebuie să plece cu mașina la Alba Iulia, nu dă semne a se grăbi. La patru ani de la vizita pe care i-am făcut-o în modestul apartament de pe Bulevardul 1848, unde revenise după schimbarea Guvernului, în 1998, e prima discuție calmă, lungă și sinceră pe care o avem. În plin aprilie, afară ninge puternic cu fulgi mari, ceea ce ne face să ne simțim normali într-o lume pe dos. După trei ore de discuții, Ciorbea face o mărturisire neașteptată:

—Știți că atunci, în iulie 1996, când v-ați întors din America, după scandalul cu restaurarea monarhiei și când unii dintre distinși intelectuali ai Alianței Civice m-au chemat să-mi spună că nu mai aveți nici o șansă să ajungeți președinte și că vor să mă propună pe mine candidat al CDR în alegerile prezidențiale, pentru că sunt pe val, eu am refuzat? Am făcut-o nu numai fiindcă am considerat că era o prostie politică, ci mai ales dintr-o datorie morală pe care o aveam față de dumneavoastră. Nu știu ce vi s-a spus, de multe ori m-am gândit la asta și nu știu dacă... Cuvintele se rostogolesc în ritmul lent binecunoscut.

Nu îl mai urmăresc...

—Nu am știut, nu mi s-a spus, n-aș fi crezut.

Cutreierând muzeele sau zăbovind în liniștea marilor catedrale, ori de câte ori priveam *Cina cea de taină* m-a izbit că, dintre toți apostolii, Iuda este cel mai frumos. Numai în micile bisericuțe sătești zugrăvii țărani, cu sufletul lor simplu împărțit între bine și rău, l-au pictat urât și smolit la față. Se vede că marii artiști ai curților regale cunoșteau la perfecție școala echivocului și arta rafinată a justificărilor care conferă trădării suport moral.

Nu-ntoarce capul, cei din spatele tău, care tocmai te trădează, s-ar putea să te convingă de binele ce-ți fac.

Mai tare ca Sandra Brown

aprilie 2002, B-dul Cantemir 23

Acasă la președintele Diaconescu. Vorbim de una, de alta. La sfârșitul discuției, îl întreb: E adevărat că, în vara dinaintea alegerilor din 1996, un grup de intelectuali v-au propus să substituiți candidatura mea? Știu că venerabilul om politic nu minte niciodată. Mulți s-au folosit cu nerușinare de dezarmanta sa sinceritate.

Cu ceva timp în urmă, l-am întrebat pe un vânzător de cărți la o tarabă din centru: Care este cartea care se vinde cel mai bine? Mi-a răspuns fără ezitare: *Arta de a trăda!* O carte de eseuri mai tare ca Sandra Brown?

Poate acum e momentul când cărțile se fac pe față. În spectacolul trădării universale — ne anunță Casamayor — s-a renunțat la pavăza iluzorie a șoptitului. Trădătorul trebuie să știe că se poate, în sfârșit, cu voce tare. Trădarea se exprimă, mai nou, într-o enormă cantitate de decibeli și wați. Ea vibrează, se încolăcește, asurzește, orbește.

Până în 1990, nu mi-a fost dat să cunosc trădarea prietenilor sau a femeilor iubite, ceea ce mi-a inoculat o încredere care multora le va fi părut vecină cu prostia.

Momeala și cârligul

februarie 1998, Cotroceni

Zoe Petre îmi spune că Radu Vasile insistă să-l primească pentru o convorbire între patru ochi, pe care o consideră foarte importantă pentru el. Solicitarea mă surprinde. Mai avusesem o singură convorbire între patru ochi, în iulie 1996, după ce, la cererea mea ca PNȚCD să-mi propună un reprezentant al partidului în calitate de codirector al campaniei prezidențiale, președintele Ion Diaconescu mi l-a propus pe Radu Vasile. Însărcinându-l pe Costin Georgescu cu organizarea întâlnirii, m-am trezit la restaurantul Casa Romană de pe Calea Victoriei. Nu agreez întâlnirile la restaurante, prefer ca acestea să se desfășoare în birouri, pentru că asociez cu greu lucrurile serioase cu ambianța unui local.

La fel de adevărat e că nu eram încântat de propunerea președintelui PNȚ, dar recunoșteam justetea ei. Când am întrebat pe cine ar propune PNȚCD ca prim-ministru dacă vom câștiga atât alegerile prezidențiale, cât și cele parlamentare, mi-a spus că, aflându-se în criză de personalități și pentru că se cer economiști, ar înclina spre Radu Vasile. Am căzut de acord să nu anunțăm în mod explicit un tandem. În campania din 1992, Corneliu Coposu fusese ferm împotriva acestei idei, inspirat de concepția lui Iuliu Maniu care credea că este o slabă idee politică, pentru că demobilizează pe toți cei care în campanie trebuie să simtă că au un rol de jucat. Ideea unei competiții reale în cadrul transparent al campaniei electorale mi se părea și mie potrivită. Mai vechile întâlniri cu Radu Vasile fuseseră sporadice și publice, pentru că Radu Vasile nu a participat niciodată, între '92 - '96, la ședințele Convenției Democratice. Îmi amintesc că o singură dată îmi ceruse să îl sprijin pentru hotărârea Comisiei Superioare de acreditare a titlurilor de profesor, din care făceam parte ca rector al Universității din București. M-am interesat, — nu a fost vorba de nici o influență — dosarul era întârziat, dar candidatul întrunea toate condițiile

(doctorat, lucrări, curs) necesare pentru promovare. Cu această ocazie am aflat că nu este economist, ci istoric, specializat în istoria economiei.

Ne-am întâlnit într-un separeu de la etajul unu și, după ce mi-a spus că este satisfăcut să preia funcția de co-director alături de Radu Boroianu, reprezentantul PNL, mi-a mai spus că prin alegerea lui în această poziție nu voi avea nici un fel de probleme financiare cu campania, întrucât el are relații foarte importante și se va ocupa de toate aceste aspecte. Nu vreau să insinuez nimic, dar trebuie bine știut că în campania electorală prezidențială nu s-a primit niciodată vreun leu sau vreo monedă în alt tip de valută pe linia Radu Vasile. Nu a participat la nici un fel de acțiune alături de mine. Nici la lansarea campaniei electorale, când a plecat ostentativ la Râmnicu Vâlcea, chipurile să-și vadă familia.

Aparențele au putut fi păstrate, pentru că, în general, electoratul, partidele și, spre surprinderea mea, chiar presa nu au fost prea interesate de cine era co-directorul campaniei electorale. M-a amuzat mai mult relatarea președintelui Diaconescu care, la întrebarea mea privind motivele acestei atitudini, mi-a reproduș răspunsul lui Radu Vasile: „Doar n-o să-i car servieta lui Constantinescu”. În interesul „unității” Convenției, am trecut peste această situație, lăsând de fiecare dată să se înțeleagă — la întrebările tot mai insistente ale ziariștilor — pe cine voi desemna prim-ministru dacă voi fi ales președinte? că acesta va fi persoana propusă de PNȚCD. Nu am negat în nici un fel, ironic sau prin tăceri cu subînțeles, numele lui Radu Vasile. În tot acest timp, — îmi povestea Diaconescu — Radu Vasile, la fiecare întâlnire cu membrii PNȚCD din provincie, avansa rapid de la: „dacă partidul mă va desemna” la „în calitate de candidat desemnat de partid”, apoi la „dacă voi fi prim-ministru” până la „în calitate de prim-ministru”. Ceea ce, până la urmă, nici nu era un lucru rău, numai că aparițiile sale electorale s-au sfârșit foarte repede și datorită comodității sale bine cunoscute, dar mai ales datorită simultaneității alegerilor parlamentare și prezidențiale. Electoratul era interesat de alegerile prezidențiale și fără prezența candidatului la președinție nu se puteau organiza mitinguri electorale.

L-am primit pe Radu Vasile în cabinetul meu de lucru de la Cotroceni. Lângă perete exista o măsuță joasă, cu câteva scaune și o veioză. Prima oară într-un cadru mai intim, am descoperit un om cald și plăcut, care transmitea prin firescul atitudinii o senzație de confort. Părea cu adevărat emoționat și mi-a spus că trece printr-un moment decisiv pentru viața lui. Politica care se face acum nu îl satisface, nu își vede un viitor, se gândește să

abandoneze total partidul și l-ar interesa dacă ar putea să lucreze lângă mine în calitate de consilier prezidențial, ca să mă ajute în problemele economice. Mi-a spus că, înainte de a continua discuția, dorește să-mi facă o mărturisire legată de faptul că m-a trădat în campania electorală din 1996. Nu era un lucru nou pentru mine. Se scrisese mult pe această temă, despre faptul că i se propusese postul de prim-ministru sau un post important în Guvern dacă rezultatul alegerilor ar fi dus la o coaliție PDSR-PNȚCD. Ceea ce era complet nou pentru moravurile politice românești, și nu numai, era mărturisirea de bună voie a trădării de către trădător. Radu Vasile, uitându-se direct în ochii mei, mi-a spus că nu consideră că are o răspundere politică, pentru că, din punct de vedere politic, poate nu greșea atunci. Nu a crezut că am vreo șansă, nu a crezut în CDR și a acționat pentru a salva interesele partidului. Fiind sigur că Ion Iliescu va câștiga alegerile prezidențiale împreună cu PDSR, a considerat că, pentru interesele partidului și ale țării, era o mișcare bună. Dar socotește că are o răspundere morală față de mine, pentru că m-a trădat ca om, că această mărturisire îi face bine și ar dori să recupereze, dacă accept, printr-o viitoare cooperare, greșeala morală făcută atunci.

M-am uitat în ochii lui. Văzusem mulți mincinoși în viața mea, dar și acum, după atâta timp, îmi vine greu să cred că mințea. Mai degrabă cred că intră în categoria mitomanilor care se transpun atât de bine într-un personaj, încât, cel puțin pentru o durată scurtă, ajung să se identifice cu acesta. La Radu Vasile era, însă, ceva mai mult. O extraordinară capacitate de a transmite această credibilitate care avea să-i atragă simpatia multor oameni, chiar dacă disprețul deschis pe care-l manifesta față de colaboratorii lui cei mai apropiați și cei mai credincioși ar fi trebuit să-i pună în gardă.

Întorcându-mă la Casamayor, s-ar cuveni să nu uităm că cea mai eficace manieră de a trăda este aceea de a-i face pe oameni să creadă că au înțeles, când, de fapt, ei nu au înțeles că le oferi spre înțelegere un obiect care ascunde alt obiect. Nu există un exemplu mai bun ca acela al momelii și al cârligului de undiță. Peștele înțelege că i s-a oferit mâncare, iar pescarul nu minte, pentru că substanța hrănitore a viermelui pe post de momeală este un adevăr. Astfel, peștele și pescarul cunosc primul adevăr: substanța nutritivă; doar pescarul cunoaște cel de-al doilea adevăr: acul de oțel. Și el câștigă.

Revenindu-mi oarecum din surpriză, i-am spus că partidul are încă nevoie de el, că parcurgem un moment dificil și că toți oamenii sunt utili. La plecare, mi-a strâns mâna, m-a îmbrățișat și mi-a spus, așa cum avea să-mi spună de multe ori

CELE DOUĂ FEȚE ALE ZIDULUI - ARTA TRĂDĂRII -

Fragment din cartea *TIMPUL DĂRĂMĂRII, TIMPUL ZIDIRII* (vol. I, pag. 552-560) de Emil Constantinescu

de acum înainte: Dumnezeu să vă dea multă sănătate. L-am crezut sau mai bine-zis mi-a plăcut să-l cred.

De data aceasta, cunoșteam cel de al doilea adevăr, spus chiar de posesorul cârligului de oțel, care îl mai folosise o dată. Știam și cu câtă dreptate Traian Stănculescu ne avertizase că trădarea și fidelitatea au în comun constanța, virtute pe care cresc flori sau spini, în funcție de solul pe care sunt semănate. Viața îmi confirmase de multe ori că, dacă fidelitatea se lipsește de imaginație fiindcă ea se mulțumește cu ceea ce are, trădarea este o creație continuă, pentru că trebuie să imagineze viitorul pe care îl construiește. Știam toate acestea și totuși am primit sărutul pe obraz.

Bal mascat

29 iulie 2002, OTV

În timpul interviului televizat, moderatorul mă întreabă dacă prin renunțarea, în iulie 2000, la candidatura pentru un nou mandat de Președinte al României am trădat CDR?

Am explicat deja, de mai multe ori, rațiunile renunțării la candidatură, ale gestului de a lua răspunderea prețului politic asupra mea și cred că azi că proiectul pe care l-am propus era bun și pentru România, și pentru PNȚCD. Resping această continuă victimizare a liderilor PNȚ. Recunosc că, dacă aș fi candidat, CDR-ul anemic care mai rămăsese în urma atâtor trădări intra poate în Parlament. Dar cine altcineva a trădat PNȚCD decât propriii lui lideri?

Cum poate fi numit gestul lui Victor Ciorbea, care, supărat că nu mai este prim-ministru, a plecat din partidul care-l promovase și primar general, și prim-ministru, și-l făcuse direct, din simplu membru cu vechime sub un an, vicepreședinte? Și care a proferat acuzații vehemente de imoralitate și incompetență la adresa fostului său partid, credibile în fața opiniei publice tocmai fiindcă nu veneau de la adversarii politici, ci de la cei mai apropiați?

Cum poate fi calificată atitudinea lui Radu Vasile care, atunci când a pierdut, la rândul lui, postul de prim-ministru, a scindat partidul și și-a făcut un nou partid? După care, văzând că nu are succes, l-a trădat și pe acesta și s-a înscris în PD pentru a obține un loc de senator. Și după ce l-a obținut, grație sprijinului lui Băsescu, îl lasă singur în fața atacurilor violente ale PSD, când tocmai el, prin fosta calitate de șef al Guvernului, ar fi cel mai avizat susținător în lupta inegală pe care acesta o duce cu guvernarea actuală. Un an și jumătate tac, și când, în fine, vorbește la televiziune și scrie în ziare, cochetează cu PSD, aflat în luptă dură cu noul său partid.

Cum poate fi judecată campania anti

CDR și anti PNȚ a lui Vasile Lupu din timpul guvernării CDR și al alegerilor din anul 2000, generată de faptul că nu a fost desemnat prim-ministru sau măcar ministru al Mediului și Pădurilor, post pentru care s-a autopropus?

În februarie 2001, Viorel Hrebenciuc mi-a mărturisit că în campanie recomandă staffului PDSR să nu se mai obosească căutând teme antiputere și să-l citeze doar pe Vasile Lupu, cel mai bun și credibil dușman al PNȚ; adăugând că și după victoria în alegeri a temperat entuziasmul alor săi, considerând că 10% din voturi au fost aduse chiar de adversarii de tipul Vasile Lupu. Același Vasile Lupu care apoi a scindat PNȚCD, pe care acum îl consideră principalul dușman.

Ce trebuie să înțelegem din atitudinea acestor politicieni? Că lealitatea față de un partid, de o doctrină, e valabilă doar atâta timp cât îți oferă o funcție care să fie neapărat prima în partid sau chiar în stat? Câte funcții pierdute – atâtea partide?

Sunt convins, pe de altă parte, că ceea ce a dus PNȚ la înfrângerea în alegeri nu a fost răspunderea pentru reformă. Miniștrii PNȚ nu conduceau nici unul dintre ministerele vizate de nemulțumirea populară, ca Ministerul Industriilor, Ministerul Transporturilor sau Ministerul Muncii.

Ceea ce i-a pierdut a fost percepția majorității oamenilor obișnuiți că un partid care nu a fost capabil să-l apere pe cel care îl reprezenta ca Președinte al României, să-și apere propriul președinte de partid care-l reprezenta în fruntea Camerei Deputaților sau pe propriii miniștri din Guvern nu va fi capabil să-i susțină nici pe ei la nevoie. Ceea ce nu era departe de adevăr. Timp de patru ani, la fiecare început de săptămână, la declarațiile politice de luni în Camera Deputaților și de marți în Senat, deputați și senatori ai Opoziției m-au atacat cu vehemență folosind minciuni sfruntate într-un limbaj grobian. În lipsa mea. Dar în prezența lor. Ei erau acolo. Tăceau sau se amuzau. Cu câteva rare excepții, nu protestau. A fost o trădare lungă, continuă și calificată.

Nu au părăsit ședința, nu au replicat, nu au cerut sancțiunile legale nici atunci când președintele partidului a fost insultat grav de un deputat PDSR în plină ședință de Parlament.

De fapt, în iulie 2000, mulți dintre liderii PNȚCD nu căutau un candidat prezidențial pe care să-l susțină, ci unul pe care să dea vina pentru un eșec deja prezumat. Ba poate chiar așteptat, ca să poată declanșa atacul pentru preluarea șefiei partidului. Fie a unui partid din ce în ce mai mic și abandonat chiar de cei care-i dăduseră vigoare și prestanță.

Aceste constatări amare nu se referă la președintele Diaconescu, pe care îl stimez și îl respect, nu se referă la cea

mai mare parte a miniștrilor și secretarilor de stat PNȚCD din Guvernul de coaliție și nici la mulți dintre prefecții și primarii ce au plătit prețul unor lupte fratricide care nu încetează nici azi. Dar mai ales nu se referă la membrii și susținătorii PNȚCD și ai altor formațiuni din CDR, cărora le datorez recunoștință și dragoste, și pe care nu-i voi abandona niciodată.

Convingerea mea este că lealitatea este o calitate indispensabilă în lumea politică atunci când este totdeauna raportată la principii și idealuri, iar privilegiul considerației și onoarei se cuvine a fi acordat doar liderilor care sunt consecvenți cu valorile înalte și nu cu interesul personal.

Sau, dimpotrivă, politica poate fi definită drept o artă a trădării? Cred că poate fi definită mai degrabă ca o artă a adevărării ideilor și acțiunilor la un scop înalt, care poate să fie interesul general sau urmărirea unui ideal. Adevărat sau fals, dar în care să crezi.

Dubcek, în 1968, nu a trădat comunismul în Primăvara de la Praga și nici pe colegii lui din Biroul Politic. El a imaginat un alt tip de comunism cu față umană în interesul oamenilor, în care a crezut. Și a plătit pentru acțiunea sa și nu și-a renețat-o când tancurile sovietice au readus comunismul tradițional brejnevian la putere. Nici Gorbaciov nu poate fi considerat un trădător, pentru că el chiar a crezut că *perestroika* poate asigura supraviețuirea comunismului într-o lume în schimbare. Nu numai că a lansat ideea *glasnost*-ului, dar a și aplicat-o. Deși aceasta, ca și *perestroika*, avea să-i fie fatală, nu și-a schimbat ideile nici după ce a fost înlăturat. Nu a mai fost adus la loc cu adevărat după înfrângerea puciștilor și a suferit o înfrângere dezastruoasă în alegerile prezidențiale pentru că în campania electorală nu a putut să-și abandoneze ideile.

O distincție mi se pare necesară: printre cei care trădează nu pot fi incluși cei care au avut misiunea să distrugă din interior, ca Valerian Stan la Alianța Civică, Radu Câmpeanu la liberali, Radu Ciuceanu la AFDPR, Vasile Lupu la PNȚCD, Octavian Paler la *România Liberă*. Ei au fost leali stăpânilor lor din exterior și, dacă stai să observi consecvența cu care au acționat, au fost poate chiar sinceri cu ceea ce putea fi un scop pe care l-au slujit. La ei masca s-a lipit de față. A devenit propria lor față.

Cadrilul politic româ-

nesc mi-a permis să cunosc bine câțiva artiști ai trădărilor, care au schimbat măștile partidelor în ritm amețitor. Toți acești maeștri ai jocului *politicieni fără frontiere* au urmat cu brio sfatul lui Casamayor: profită de infantilismul celorlalți și urmărește succesul tău.

Văscul deasupra ușii

iunie 2002, Realitatea TV

Pe micul ecran emisiunea *Vectorul Cristoiu*. *Vectorul* scormonește cu răvnă prin gunoaiele istoriei precomuniste, pentru a-i lămurii pe anticomuniști (dacă mai există!) că nici ălalți nu erau mai breji. Comunică plin de satisfacție interlocutorului său că în 1944 zielele din capitală aveau pregătite comunicate diferite pentru victoria în întoarcerea armelor împotriva germanilor, pentru menținerea alianței cu Germania și pentru oricare altă împrejurare.

Cei mai mulți dintre cei pe care i-am cunoscut par a fi într-o *notă minoră* până și în trădări. Există un pat germinativ care acceptă trădarea ca ceva firesc în politică. Și chiar „trădarea trădării”. Miza trădării este satisfacerea interesului personal în orice condiții, iar pe plan colectiv supraviețuirea cu orice preț. Pentru că trădătorii supraviețuiesc. Mai mult, aș putea spune că, pentru ei, este un mod de viață care se asociază cu plăcerea.

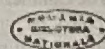
În timp ce stejarul desfrunzit stă sub zăpadă și în bătaia viscolului, întrăm radioși în noul an cu parazitul său, vâscul cel verde, atârnat sus, la loc de cinste, deasupra ușii.

EMIL CONSTANTINESCU

timpul dărămării, timpul zidirii

I

CELE DOUĂ FEȚE
ALE ZIDULUI

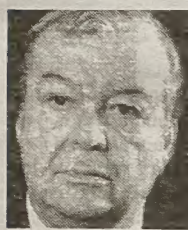
UNIVERSALIA
2002

CRĂCIUNUL A FOST CONDMNAT LA DISPARIȚIE

CORRESPONDENȚĂ DIN NEW YORK

Aurel Sergiu Marinescu

Am trăit zilele acele sfinte ale Nașterii lui Iisus cu foarte mulți ani în urmă, într-o țară mică, profund religioasă, care se numea România. De fapt, pe atunci, am trăit aceste sfinte sărbători în casa părintească dintr-un târg mic, de unde de pe malurile Dunării. Domnea o liniște cerească, iar oamenii erau mai buni și mai veseli de Crăciun. Pe atunci, erau veritabile colinde tradiționale: Moș Ajunul, Steaua, Sorecova. Plugușorul precum și alte obiceiuri specifice marii sărbători, obiceiuri păstrate din generație în generație, nemaivorbind de varietatea mâncărilor tradiționale de Crăciun.

„O, brad frumos, ce sfânt părei în altă sărbătoare, / Mă văd copil cu păr bălai și ochii de cicoare”, o spune și Radu Gyr într-una din frumoasele sale poezii – și cât de adevărat este!

Și a venit urgia comunistă când barbarii din răsărit s-au năpustit asupra țării românești, aducându-și cu ei lacheii, ateismul și lupta contra sărbătorilor religioase, în special furia contra sărbătorii Nașterii lui Iisus. Tot ce era frumos a fost lovit: sărbătorile de Crăciun au devenit sărbători „de iarnă”, Bradul de Crăciun – „pom de iarnă”, Moș Crăciun care aducea daruri s-a schimbat în „Moș Gerilă” care lua totul și ducea în URSS; în loc de colinde în marile orașe, „lătrături” țigănești prin mijloacele de transport în comun, adică cerșălia deghizată; în orașele provinciale Miliția a interzis umblatul pe străzi cu colindul; au dispărut porcul de Crăciun și mâncărurile tradiționale; în locul bucuriei s-a cuibărit neliniștea, frica, teroarea, căci din aproape fiecare familie lipsea cineva drag de a căruia existență numai Securitatea mai știa...

Au urmat apoi un număr de ani, mulți la număr, când sărbătoarea de Crăciun am trăit-o trist, lipsit de familie, lipsit de tot ce reprezenta Nașterea lui Iisus; în temnițele reperiste, când călăii Aiudului, Gherlei, Jilavei, ai lagărelor de muncă din Balta Brăilei și din Bărgan se întreceau a ne face viață, în ziua Nașterii Domnului, și mai mizerabilă decât era de obicei. Pază dublă, ascultat la ușile temnițelor, să nu se cânte cumva colinde (vinovații erau sever pedepsiți), o supraveghere specială și mâncarea cea mai proastă posibil.

Și, în sfârșit, după ani, în 1974, am ajuns în țara binecuvântată de Dumnezeu, la New York, și am trăit acolo Crăciunul ca cea mai mare sărbătoare a lumii creștine, în mijlocul națiunii care proclamă „One nation under God” (O națiune sub Dumnezeu) și „In God we trust” (Avem încredere în Dumnezeu), scris și pe bancnote.

Zilele Crăciunului erau de basm: o iluminare feerică în tot orașul, vitrinele marilor magazine decorate special, peste tot coroane din crengi de brad și floarea roșie specifică Crăciunului; copacii îmbrăcați în sute și mii de becuțe și bradul de Crăciun din Piața Rockefeller mi-au lăsat în minte amintiri de neuitat, mai ales că veneam dintr-o Românie transformată într-o țară a suferinței, a durerilor și a sărbătoririi Crăciunului fără fastul de odinioară și în secret. Dar ceea ce dădea un aspect special orașului era veselia, cumpărarea de cadouri de Crăciun pentru familie, pentru toate rubedeniile și colegii de serviciu, iar abundența din magazine era molipsitoare.

De Crăciun, lumea se saluta cu „Merry Christmas” (Crăciunul fericit) și milioane de felicitări purtau aceeași inscripție: „Merry Christmas” sau „Merry Christmas and Happy New Year” (Crăciun vesel și An Nou fericit). În multe locuri era expusă scena Nașterii lui Iisus (Nativity) și nimeni pe atunci nu era deranjat de această expunere. Nașterea lui Iisus era declarată sărbătoare federală și ca atare birourile, școlile, băncile, totul era închis. Lumea creștină americană sărbătorea bucuria 25 decembrie.

Cu timpul, am observat că felicitările de Crăciun cu „Merry Christmas” încep să dispară, ajungând în momentul de față la ridicolul procent de sub 5%. Bineînțeles că această operațiune a decurs lent, pe parcursul a mai mulți ani. Așa se face că formula „Merry Christmas” a fost înlocuită cu „Happy Holidays” sau „Season's Greetings” (Sărbătorile fericite). Astăzi, însă, se găsesc zeci și zeci de felicitări cu inscripții de genul: Pace! Pace pe pământ! Calde urări de la noi pentru voi! Fie ca visele tale să se împlinească în acest anotimp! Calde urări pentru o frumoasă sărbătoare! Cele mai bune urări pentru o caldă sărbătoare! Fie ca tu să urmezi frumusețea acestui anotimp! Cea mai mare fericire de sărbători! Îți doresc o lume a păcii, a prosperității și a bucuriei etc. etc. Am tradus toate aceste urări de pe felicitările scrise în limba engleză.

Observați cum se evită cu grijă tradiționalul „Merry Christmas”. Chiar și desenele felicitărilor sunt altele: porumbei, păsărele zgribulite pe un fir de telefon, case luminate, sănii, în nici un caz Moș Crăciun. Ferească Dumnezeu!

An de an s-a schimbat și însemnătatea religioasă creștină a sărbătorii Nașterii lui Iisus. Încă din luna august apar Moș Crăciuni defilând sau făcând reclama diverselor produse, pentru că, acum, Crăciunul a fost transformat în sezon comercial care începe a doua zi după Thanksgiving Day, măsurat nu după intensitatea sărbătorii din punct de vedere religios, ci după indicele de vânzări și venituri ale marilor rețele de magazine Wall-Mart, J. C. Penney, Sears etc.

Un alt pas a fost făcut prin interzicerea expunerii scenei Nașterii Domnului

în locuri publice, școli etc. Bradul care lovește astfel, ACLU (American Civil Liberty Union), organizație de stânga întreținută cu fonduri de la stat din taxele contribuabililor, care pretinde că apără respectarea Constituției, are astăzi 700 de procese în SUA împotriva celor care au expus Nașterea și nu vor să o desființeze din locurile în care a fost expusă.

Întâmplător, Constituția americană a fost făcută cu peste 200 de ani în urmă, când compoziția etnică a emigranților – viitori cetățeni americani – era mai omogenă. Azi, când Statele Unite au devenit un magnet, milioane de oameni, ajunși aici legal sau ilegal, pretind drepturi conform Constituției.

La 20 decembrie, evreii, câteva milioane bune (mai mulți în New York decât în tot statul Israel), sărbătoresc Hanukkah. Cam în aceeași perioadă a anului, musulmanii (azi peste 5 milioane) sărbătoresc în SUA cea mai sfântă sărbătoare a lor, Ramadanul. În aceeași ordine de idei, nu cred că vreun negru din Africa știe ce este Kwanzaa, după cum nici afro-americanii n-ar fi știut că au o asemenea sărbătoare, dacă un oarecare șovinist afro-american fantezist din California n-ar fi inventat această sărbătoare de șapte zile, tot în apropierea Crăciunului, inspirându-se din religia iudaică și creștină, „împrumutând” simbolul Menorah și țesând o serie de fantezii, încât, dacă ar ști negrii din Burkina Faso sau din Zimbabwe, ar fi în stare de plăcere. Dar cum în America totul e posibil, avem azi, în loc de Crăciun, sezon, iar în loc de Nașterea Domnului, care ar „ofensa o minoritate”, anomalia ca în locurile publice din New York să fie expuse Menorah și steagul islamic, nu și Nașterea Domnului, care ar ofensa „minoritățile”.

Cei care dirijează acțiunea contra sărbătorii creștine, a bradului de Crăciun și a lui Moș Crăciun, cu cadouri și jucării pentru copii, pretind că aerul de mare sărbătoare îi îndispucea pe copiii evrei care se considerau dezavantajați și influențați, putând avea în viitor probleme psihice. De aceea, „conspirația” a dat mai întâi semnalul minimalizării, urmând să se ajungă și la desființarea sărbătorii Nașterii lui Iisus, care, deși evreu, n-a fost niciodată recunoscut de ai lui.

De Crăciunul 2003 ofensiva de demistificare și de compromitere a lui Moș Crăciun este totală, ca și cea de spălare a creierelor celor care se încăpățânează nu numai să creadă în Nașterea lui Iisus ci și s-o sărbătorească festiv.

ACLU a dat în judecată licee, cărora le-a cerut să scoată din programul coral de Crăciun unele cântări ca „Stille Nacht” etc.

Pentru prima oară, la parada anuală de Thanksgiving a apărut evreul sal-timbanc artist și homosexual Harvey Fierstein, costumat în D-na Moș Crăciun. De altfel, de câțiva ani se încearcă această comicărie.

Tot în 2003, în studioul Miramax al companiei Disney s-a realizat filmul „Bad Santa” (Răul Moș Crăciun), în care mistică celui nevăzut, care aduce în fiecare an jucării copiilor, a fost terfelită. El este reprezentat bând, injurând, fumând și alergând după fete. În câteva secvențe în care joacă Billy Bob Thornton, Moș Crăciun injură grosolan și chiar are relații sexuale cu o chelneriță, într-o mașină.

Filmul a stârnit o furie teribilă la nivelul conducerii companiei Disney. „Nimic nu mai este sacru și acest film nu este deloc în spiritul Walt Disney”, a declarat directorul executiv Michael Eisner.

Anul acesta, atacul împotriva creștinătății a crescut în intensitate. Până și în marile magazine, vânzătorii au fost instruiți să ureze cumpărătorilor „Happy Holidays” (Sărbători fericite!), ceea ce ne dă de înțeles în mod clar că „Merry Christmas” este interzis. Deci, trăiesc în mod evident un atac împotriva Crăciunului, care nici măcar nu mai trebuie pomenit.

Paradoxal, Guvernul Federal a recunoscut și a declarat oficial „Christmas Day” (Ziua Crăciunului). Atunci de ce este atât de tolerant, permițând ca această sărbătoare să nu fie acceptată de unii din diferite motive? Este, de asemenea, paradoxal și fără sens să sărbătorim Crăciunul dar să nu admitem acest lucru. De ce?

Azi, în America – modelul lumii libere – „Merry Christmas” se aude rar, ca și minunatele cântece de Crăciun. În acest ritm, în câțiva ani vor dispărea cu totul. „Christmas” se va mai pomeni doar în biserici. Așa au hotărât arhitecții conspirației mondiale, cei care pregătesc globalizarea. Trist este că se fac complicități unei asemenea mârșave acțiuni destui creștini crescuți în spiritul tradiției Crăciunului, cărora Moș Crăciun și colindele le-au luminat și înveselit copilăria; iar restul creștinilor suportă și tac.

Astăzi se aud voci care cer să nu se mai spună „sărbătorile Crăciunului”, ci „sărbătorile de iarnă”, ca în buna Uniune Sovietică. Probabil, cu timpul, se va muta sărbătoarea Crăciunului la 1 ianuarie, iar „de Crăciun” va deveni „de iarnă”, la fel ca în comunism.

Și atunci ce semnificație mai are „In God we trust” și „One nation under God”? Și care ar fi diferența între di și d-na Moș Crăciun și Moș Gerilă sau între bradul de Crăciun și pomul de iarnă, unele experimentate deocamdată doar în Rusia, altele deja importate de acolo în SUA? Singura diferență este că conducerea bolșevică a Rusiei a declarat cinstit ateismul ca politică de stat, în timp ce în SUA se desființează cea mai mare sărbătoare creștină pretextând „In God we trust și „One nation under God”, mințindu-se că totul se face fiindcă suntem buni creștini. Și suntem buni creștini pentru că tolerăm acest atac și nu reacționăm în nici un fel.

N. Y. dec. 2003.

DESPRE POMENI, POMANAGII, INOVAȚII ȘI REFERENDUM

CORESPONDENȚĂ DIN NEW YORK

Aurel Sergiu Marinescu

Partea I

Este dovedit că românul, fie la el acasă, fie devenit francez, american, neamț etc., prin actul de naturalizare, păstrează nealterată calitatea sau instinctul (cum doriți să-i spunem) de pomanagiu, adică de a primi ceva fără plată. Cuvântul își are explicația în obiceiul de a da de pomană în numele morților, când, imediat după înmormântare, la diferite perioade și anual, se mănâncă și se bea gratis. Cel ce primește – în special de mâncare – se numește pomanagiu. Pentru cei emigrați noroc cu reprezentanțele diplomatice (ambasade, consulat, etc.), care fac aceste pomeni cu diverse ocazii: sărbători naționale, prezența unor „inalți” oaspeți din țară și alte evenimente.

Dacă zilele naționale s-ar sărbători pentru și cu invitați străini, aceste mese și-ar atinge într-un fel scopul. Numai că ele sunt organizate pentru românii îmbrățișați trăitori pe meleagurile New York-ului, Parisului, Washington-ului, Berlinului, etc. Cheltuiala care se face este enorm de mare, chiar dacă ar fi să se ia în calcul numai sumele alocate sărbătoririi zilei de 24 ianuarie; dar, pe lângă aceasta, mai este și un 23 august, un 1 decembrie etc.

Pomenile date de reprezentanțele diplomatice cu aceste ocazii sunt spectacole demne de văzut. În astfel de zile apar la sediul reprezentanței un număr imens de pomanagii, care s-ar putea împărți în câteva categorii: 1. cei care vin la sediul consularo-cultural sau diplomatic doar în situația când pomană de mâncare și băutură este atât de abundentă că întrece orice închipuire (cum ar fi la 1 decembrie); 2. cei care vin întodeauna la astfel de pomeni politico-culturale, indiferent cât și ce se dă; 3. cei care vin mai rar, cu o frecvență nesigură.

Fenomenul trebuie studiat din punct de vedere psihologic și sociologic. Zeci, sute de pomanagii vin nu să asculte discursul legat de sărbătoarea sau evenimentul respectiv, ci ca să bea și să mănânce gratis, uitând că banii cheltuiți pe zaiafaturi și pe îmbuibarea lor ar fi putut fi întrebuințați în țară în scopuri sociale.

În aceste țări binecuvântate de Dumnezeu, unde hrana care de toate zilele nu constituie o problemă, acești români îmbrățișați nici nu așteaptă finalul discursurilor și se napustesc în sala în care se află mesele încărcate cu bucate, pe care le iau cu asalt „a la Mărășești”, încât un spectator neavizat se poate întreba dacă năvălitorii n-au scăpat cumva dintr-o închisoare sau dacă nu se află la sfârșitul unui post prelungit.

Toți, în jurul meselor, mănâncă disperați, se înghesuie, se calcă pe bombeurile pantofilor, unii se fixează într-un loc și nu-l mai părăsesc. După o jumătate de oră, totul a dispărut; doar platurile goale au rămas, dându-ți impresia că devoratorii pești pyrania tocmai au trecut pe acolo. Sătui, îmbrățișați, unii amețiți de țării, părăsesc spațiul și clădirea imediat ce mesele s-au golit.

Unii pomanagii își justifică prezența prin dorul după delicioasele sarmale românești, mici, fasole sleiță sau alte mâncăruri tradiționale. Este o explicație destul de hazlie; cei ce doresc asemenea mâncăruri românești, le pot prepara la casele lor. Slavă Domnului, există magazine care au varză murată, murături, borș, leuștean, mititei gata pregătite, frunze de viță, etc. Dar adevărul este altul: avantajul pomenii gratuite.

Această practică a pomenilor diplomatice are o istorie lungă. Ele se practică încă de pe vremea lui Dej și Ceaușescu, când aveau scopul nedecarat de a se recruta simpatizanți, colaboratori și chiar informatori din rândurile

exilaților participanți la pomeni. În vremea aceea, ambasadele și consulatelor RPR-iste sau RSR-iste erau citadele ale Securității externe (DIE). După 1990, în mijlocul personalului diplomatic se mai strecoară și câțiva profesioniști securiști, pe lângă faptul că însuși personalul angajat servește cu informațiile cerute vechea/noua instituție a Securității externe.

Pentru a vă da un exemplu de cât se cheltuește cu aceste pomeni diplomatice, vă spunem că în 1960, când a venit în portul New York, la cheiul 88, vasul *Liberté*, încărcătura pentru „corpul diplomatic” a fost boicotată de hamalii americani care nu au vrut să descarce marfa pentru „românii roșii”.

Presa vremii (*Daily News*) ne informează că transportul era de 11 tone de vinuri, băuturi spirtoase și alimente, adică 115 lazi cu vin și băuturi spirtoase și 17 colete cu cârnați și brânzeturi. Imaginați-vă cât puteau să coste aceste lucruri. În timp ce în țară se ducea lipsa atâtor alimente, brânza și cârnații mergeau la New York la pomenile diplomaților securiști, iar băuturile la dezlegatul limbilor pomanagiilor, căci la un pahar de puică omul este dispus să pălăvrăgească și-și pierde controlul.

Partea II

Odată cu venirea la New York a consulului general Gh. Dimitrescu – zis Porțelanul – s-a recurs la o nouă metodă de a sătura cât mai mulți pomanagii. Nu era prima oară când consulul Dimitrescu dădea dovadă de ingenuitate. În trecut, din medic a ajuns proprietar la o firmă de transport aerian, cu avioane proprii, apoi părtaş la contrabandă cu țigări descoperite în Elveția, când, de drept, avioanele sale transportau obiecte de porțelan, la care se percepeau taxe mai mici, dar, de fapt, transportau țigări, cărora ar fi trebuit să li se perceapă taxe de lux. Consulul Dimitrescu – se spune – a mai dat dovadă și de prevedere finanțând campaniile electorale ale PSD. Cert este că, dintre toți diplomații de carieră ai Ministerului de Externe, a fost propulsat tocmai el, care n-a avut nici o tangență cu acest minister, fiind recompensat cu postul de consul general la New York.

S-a distins aici printr-o reformă strălucitoare: a mutat sărbătoarea zilei de 1 decembrie 2002 de la Consulat la restaurantul „Harmony” din Queens, New York, proprietatea d-lui Cornel Carasimu. Este drept, localul este cel mai elegant și cel mai mare ca spațiu dintre toate celelalte restaurante românești din New York.

Sărbătorirea 1 decembrie 2002 a fost un succes: s-a înregistrat un număr record de pomanagii, câteva sute bune, circa 5, care nu ar fi avut loc în sediul Consulatului din 38th Street colț cu 3rd Avenue. Nici bucătarul Consulatului nu ar fi putut pregăti asemenea cantități de mâncare. Și s-a mâncat totul, într-o îmbulzeală ca la Călugărenii lui Osman Pașa. A rămas intact doar mobilierul. În plus, patronul generos a făcut o substanțială reducere la nota de plată.

Partea III

Încurajat de toate aceste avantaje, dl. consul Dimitrescu a pus în practică ingenioasa sa descoperire, organizând la același restaurant un centru de votare a referendumului din 18 și 19 octombrie 2003. Acest referendum a avut ca scop aprobarea modificării Constituției, o necesitate de a adapta o lege învechită la rigorile NATO și UE. A fost nevoie de 12 ani pentru ca partidul lui I. Iliescu și A. Năstase să recunoască erorile acestei Constituții și să corecteze unele dintre ele.

Guvernul a alocat 257 miliarde lei (nu sunt bani?) pentru această nouă manevră a

regimului care, ca de atâtea ori, își bate joc de inteligența poporului român.

Desfășurarea referendumului în străinătate – ca de altfel și în țară – a fost denunțată ca abuzivă, frauduloasă și trucată. Modificarea Constituției evită să rezolve unele dintre cele mai importante probleme și din nou cuplul Iliescu-Năstase joacă alba-neagra, jocul lor etnic.

Modificarea Constituției lasă să continue inegalitatea dintre români, nefiind indiferent locul în care trăiesc. Vechiul articol 15 preciza în mod expres că nu pot obține funcții în stat decât românii cu o singură cetățenie – română bineînțeles – și cu domiciliul în țară. Dar vechea constituție a fost încălcată copios de ambii președinți, care au angajat români cu una sau mai multe cetățenii și cu domiciliul doar de formă în București, plătiți de diferite „organizații”, dar declarați voluntari cu plata simbolică de 1 dolar de lună.

Așa au existat o mulțime de consilieri, printre care d-na Pralong, d-na Kleckner și mai recent Eugen Mihăescu, consilierul lui I. Iliescu și apoi director UNESCO la Paris, cu cetățenii elvețiană, franceză și americană. Noua Constituție menține aceleași restricții: domiciliu la București, cetățenie română, așa că cei care se visau reprezentanți mondiali ai emigrației românești: Doru Novacovici, Mircea Popescu și alți câțiva trebuie să se mute la București și apoi vom vedea ce va fi și cum vor reprezenta emigrația românească mondială, adică pe ei înșiși.

Problema proprietății nu este rezolvată. Proprietatea este garantată acelor care au cumpărat pe nimic casele naționalizate ale altor proprietari de drept.

O altă gogorită propagandistică – niciodată respectată – este punctul 3 din art. 15 din Constituția revizuită: „Statul trebuie să asigure păstrarea identității spirituale, sprijinirea culturii naționale, stimularea artelor, protejarea și conservarea moștenirii culturale, dezvoltarea creativității contemporane, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume”.

A fost rezolvată însă dorința lui Iliescu și Năstase, 5 ani (în loc de 4) pe post de președinte al țării. Nu au fost rezolvate:

1. Problema „aviatorilor” politici care zboară de la un partid politic la altul, indiferent de doctrină și ideologie, păstrând mai departe – spre fericirea alegătorilor – funcția de senator și deputat. Și în viitor sunt protejați de imunitate parlamentară și nu pot fi arestați sau percheziționați fără aprobarea colegilor. Numărul mai mare de parlamentari chiar și față de Statele Unite a rămas neatins.

2. Puterea executivului de a emite ordonanțe de urgență nu a fost limitată, dar s-a introdus un text șmecheresc „Guvernul poate adopta în situații extraordinare ordonanțe”.

3. Modalitatea de dizolvare a Parlamentului rămâne aceeași, iar rezolvarea unei crize guvernamentale este precedată mai departe de proceduri complicate.

4. Se păstrează practica condamnată a subvenționării de către stat a partidelor politice.

În ceea ce privește referendumul de la New York, se înscrie și el pe linia din România a unei caecalmale naționale, o acțiune deșănțată, fără rost și absurdă.

Delegații la urnă la centrul de votare din clădirea Consulatului de pe 38th Street au fost oamenii casei, nelipsind decât Nina Cassian. Avem informația că, până la prânz, votaseră circa 40 de persoane, or, dacă socotim personalul din clădire, adică paza, serviciile, centrul cultural, consulatul, familiile și eventual câțiva musafiri din țară, s-a completat numărul și a

rămas și un surplus pentru după amiază.

A fost încălcat și articolul din Legea referendumului 3/2000 prin „persoane care staționau în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot peste timpul necesar pentru efectuarea operațiunilor de votare”.

Ingeniozitatea consulului Dimitrescu, care a deschis un centru de votare în restaurantul „Harmony”, deși aici se consumă alcool și alimente, poate fi omologată mondial pentru că nicăieri în lume nu există așa ceva, nici măcar în Burkina Faso. Unii spun că d-lui consul i-ar fi venit această idee datorită frecvenței mari de la 1 decembrie 2002; alții susțin că s-a inspirat din vechiul tangou românesc „Vrei să ne-nălmim sâmbătă seara într-o cârciumioară la sosea?”.

Localul a fost plin de clienți, unii chiar veniți în vizită din România, și toți surprinși întrucât nimeni nu știa despre ce este vorba. Cu toate că zările din emigrație prezentaseră noul text al Constituției, nimeni nu-l citise. Surpriza a fost, desigur, mare pentru clienții care veniseră la restaurant să se simtă bine, să mănânce delicioasele mâncăruri românești cum numai Cornel știe să le pregătească și să bea. Așa se face că toți consumatorii s-au trezit în poziția „cetățeanului turmentat”. Cum majoritatea erau bine dispuși, a fost mai ușor dusă munca de lămurire de către echipa de votare condusă tot de un consul, Florescu, pe care bănuim că proprietarul Cornel l-a gratificat cu masa de prânz și cu cea de seară.

De fapt, ca să se demonstreze că exilul sprijină PSD, sub „indicații prețioase” toți oficialii consulari diplomatici acreditați în Statele Unite au fost în competiție pentru titlul de fruntaș în producție, în funcție de numărul de voturi strânse.

O altă inovație originală a fost și apelarea la biserică.

De Consulatul român din New York aparțin români din statele de pe coasta de est a Statelor Unite: New York, New Jersey, Connecticut, Massachusetts, probabil și altele. Misiunea permanentă a României la ONU (?) și Consulatul general al României din New York au dat publicității un comunicat privind rezultatele înregistrate în circumscripția Consulatului: numărul participanților – 884; numărul voturilor exprimate DA – 808; numărul voturilor exprimate NU – 70; numărul voturilor nule – 6.

Dacă considerăm întreg personalul din 38th St. (Misiunea la ONU, Centrul cultural, Consulatul, serviciile, paza, împreună cu familiile), suma voturilor celor care n-ar fi avut nici un motiv să voteze NU ar putea depăși 100, poate chiar 150. Dacă mai adăugăm musafirii cazați în aceeași clădire (veniți din țară), care n-ar fi avut nici ei motive să voteze NU, și dacă mai adăugăm rudele și prietenii veniți din țară în vizită, se poate observa cu ușurință că din 808 DA suma se diminuează la jumătate, aceasta incluzându-i și pe veșnicii amatori de taclale și mese la Consulat.

Dar pe coasta de est, fără să exagerez, trăiesc probabil 200.000-300.000 de români, caz în care cifra de 808 – în realitate în jur de 400 – este ridicol de mică.

De fapt, centrele de votare dependente de New York au primit doar 14.600 de buletine de vot, ceea ce înseamnă că Bucureștiul nu s-a așteptat ca toți românii din America, cu mic cu mare, să meargă la vot, sau la restaurantul „Harmony”.

În concluzie, cu toată inovația electorală a d-lui Gh. Dimitrescu, consul general, rezultatele au fost aproape nule, departe de succesul afacerii „Porțelanul”.

N. Y. dec. 2003.

• TELEGRAFIC • TELEGRAFIC • TELEGRAFIC • TELEGRAFIC • TELEGRAFIC •

• **Ultimul telegraf...** • Nu oftați. Toate sfârșesc odată și odată. • Nu râdeți. Nu se știe ce e ascuns în sacul zilelor. • N-ar fi nici primul, nici ultimul fenix care renaște din propria lui cenușă.

• **S-o luăm cu știrile** cele mai proaspete. • Ce s-a mai întâmplat în lumea asta largă? • Vești mari. • Americanii l-au prins, în sfârșit, pe Saddam. • Dar, așa cum chestia cu vestitele arme de ucidere în masă ale irakienilor s-a dovedit a fi o gogoriță, tot așa și poveștile cu complotul periculos pe care l-ar conduce Saddam s-au vădit a fi o păcăleală propagandistică americană. • Pur și simplu, l-au găsit pe Inamicul Public numărul 1, singur-singurel, ascuns într-o gaură în pământ. • Nu tu bunkere ermetice și luxoase, nu tu gărzi înarmate până-n dinți, nu tu batalioane supra-antrenate de teroriști, gata să dezlanțue apocalipsul asupra Statelor Unite, așa cum proorocea președintele Bush. • Din gaura ascunsă cu gunoarie a ieșit, predându-se jalnic, umbra dictatorului de altădată. Jegos, păduchios, bărbos, câscând gura supus ca să-i umble trufășul doctor militar american cu lanterna prin gură. • Din averile nemăsurate, nu mai avea decât o geantă cu 750.000 de dolari, un prăpădit mizilic din miliardele rătăcite prin lumea largă: nici măcar nu-i folosiseră ca să-i indulcească șederea de coșmar în gaura din pământ. • *Sic transit gloria mundi.* • Nu că mi-ar păsa de Saddam. A fost un Ceașecșec irakian, ceva mai crud, ceva mai deștept, ceva mai bogat. • Și probabil va sfârși la fel, omorât la marginea șantului, ca un câine turbat. • Dar îmi pasă de gogoșă pe care toată lumea o înghite, fără să spună nici măr. • Pe zi ce trece, se vede din ce în ce mai clar că americanii ne-au mințit. Pe toți. • Ar fi fost mai demn dacă ar fi spus: Saddam e incompatibil cu civilizația zilelor noastre, trebuie să-l dăm jos. • În fond, îl înțelegem pe Pizarro. A distrus civilizația Indiilor de Vest în numele unei civilizații pe care o considera cu sinceritate superioară. • Nu avea dreptate, dar avea o anumite logică. Personală. Pe care o recunoștea ca atare. • Nu i-a venit ideea să pretindă că amerindienii amenință civilizația spaniolă. A avut măcar acest dram de cinste. Bush nu l-a avut.

• **Dar „pe plan intern”,** cum se spunea altădată, ce se mai întâmplă? • Bunăoară, dacă aveți nevoie de un brad de Crăciun pentru copilași sau pentru nepoți, vă informăm că se găsesc cu duimul în piața Amzei. • Și nu unii așa, mai jigăriți. O frumusețe de brazi, brăduți și brăduleți. • Verzi, stufoși, cu crengi bogate și cu ace multe. • **Din Danemarca?** • Poftim? Ce-ați întrebat? • Aaaa... Cât costă? Ei, alta acum! Cât să coste? • Cât e și normal să coste așa o frumusețe de brazi. • Un milion jumate. Un brad mic. • Dacă vă vine ideea să sărbătoriți Crăciunul cu un brad mai mare, pregătiți-vă să scoateți din buzunare două milioane jumate sau chiar trei. • Ce? Ei, și ce dacă asta-i cuantumul salariului minim? Am pretins eu că ăștia-s brazi pentru abonații la salariul minim? Vedeți-vă de treabă! • Brazilii ăștia sunt din aceeași categorie cu șampania și cu icrele negre. • Poporul beneficiază de

ele prin reprezentanții săi: senatorii, deputații, „baronii” (PSD sau de alte nuanțe ale aceleiași culori), miliardarii de carton, miniștrii și alți pricopsiți asemenea lor. • Pentru noi sunt bune și crenguțele.

• **Cum tot am pomenit de „baroni”,** nu putem trece cu vederea cea mai recentă ieșire la rampă a doi vestiți membri ai acestui club, domnii Savu (din Ialomița) și Mischie (din Gorj). • Cei doi proeminenți (mai ales în regiunea falcilor și în părțile mediane ale trupului) pesediști au fost chemați de „prințisorul” Ponta, căpetenie a tineretului PSD-ist, să se fudulească cu „realizările” dumnealor în fața schimbului de mâine al partidului ce i-a catapultat în pozițiile pe care le ocupă. • Și să fie luați ca exemplu și model. Domnii „baroni”, foarte plini de ei, au ținut niște interesante predici în fața tinerelor speranțe PSD, autotămându-se de mai mare dragul. • Auzindu-i ce sfaturi bune dau, te gândești la înțeleapta zicală populară: *fă ce spune popa, nu ce face el.*

• **Despre alt „baronaș”,** domnul Marian Oprișan din Vrancea (și dumnealui împodobit cu frumusețe de bărbie dublă, semn indubitabil de belșug, zic unii că „cîrpea” în junete la Securitate. • Și nu singur, ci în compania respectatei sale mame. • Așa afirmă prin ziare un domn Lungu, fost ofițer de Securitate. • Domnul Oprișan zice și dumnealui, prin aceleași ziare, că e nevinovat ca un miel, și că domnul Lungu exagerază. Din răutate, probabil. • Și aici se potrivește o zicală a înțeleptului nostru popor: *nu iese fum fără foc.* • Deși, ca să fim drepti, s-a mai văzut și câte o minune dintr-asta pe mioriticele noastre plaiuri.

• **Să vezi și să nu crezi!** PSD se „innobilează” pe zi ce trece, curioasă treabă pentru un partid cu apucături atât de neaoș republicane! • Nu numai că s-a umplut de „baroni”, mai rău ca o arenă de turnir din Anglia Evului Mediu, dar, pe deasupra, ca ultimă achiziție, și-a „tras” un rege. Și nu unul de carton, ca miliardarii și „baronii” de care e plin, ci unul cu acte în regulă, cât se poate de autentic. • Nici mai mult, nici mai puțin decât însuși Regele nostru, Mihai I. • Păi ce s-a mai crezi când afli că ditamai regele s-a deranjat să vină tocmăi de la Versoix (și încă la vârsta lui avansată), ca să-i decerneze un premiu de doi bani, al unei reviste de doi bani, premierului nostru... • Eeiii, v-am prins! • Aici vă așteptați să continuați șirul „de doi bani”. • Nici gând! Cum o să-i spun astfel domnului Năstase, despre care toată nația știe că e un premier... de milioane. De dolari. • Probabil chiar din cauza vârstei înaintate, Măria Sa nu și mai aduce aminte cum a fost fugărit cu poliția pe șoselele patriei și izgonit *manu militari* din țară ca un infractor ordinar; și asta se întâmpla în vremuri destul de apropiate, când la putere se afla tot partidul de azi, cu numele de ieri și cu apucăturile de alaltăieri, iar premierul de azi era ministru de externe. • *Cine-și uită istoria, va fi condamnat să o reîntăiască.* • Zicala nu a fost adoptată de înțeleptul nostru popor.

• **În aceeași linie de idei** (baroni, regi, bogătași), aflăm că bogății noștri parlamentari și-au cumpărat de curând (din

banii sărăcanului popor) două luxoase Jeep-uri, care ne costă pe toți sumulița cochetă de 75.000 euro. • Leganza (suficient de luxoasă) care stă la dispoziția fiecărui senator, cu benzină și cu șofer, de la începerea mandatului, nu le ajunge.

• **Nici cele 5 mașini de teren,** pe care le aveau în dotare, pentru vreme de iarnă, nu le mai plac senatorilor. • Ci-că sunt prea vechi. Vechi de patru, cinci ani, se plâng domnii Sava, secretarul general al Senatului. • Păi să-și aducă aminte domnul Sava că există o mulțime de concetățeni de-ai noștri care se consideră norocoși că sunt fericii proprietari ai unei Dacii vechi de 25 de ani (am un prieten, profesor universitar, care are o asemenea Dacie venerabilă și se multumește cu ea, neavând mijloace să-și cumpere una nouă), și care nici nu visează să poată să-și cumpere o mașină de teren, fie ea și veche de patru, cinci ani! • Ca să nu mai vorbim de cei care nu au și nu vor avea niciodată mașină.

• Și nu pentru că n-ar avea dorința. De ce să plătească toți aceștia, din buzunarul lor pricajit, luxul senatorilor? • N-au aflat senatorii că există țări bogate, în care parlamentarii se duc la slujbă cu mașinile personale? • Că regretata doamnă ministru de Externe a Suediei (țară bogată, del!) se ducea la minister cu bicicleta? • Ba, înainte de război, în timpul cruntei exploatare, obiceiuri dintr-astea se întâlneau și pe la noi. • Iuliu Maniu, bunăoară, locuia într-o garsonieră și se ducea la slujbă pe jos. Chiar și când era prim-ministru și șef de partid. • Și pe vremea aceea România era o țară mai bogată ca acum. • Dacă nu mă credeți, consultați Anuarul Statistic din anii aceia.

• **Apropo de banii publici,** aflăm cu stupeoare că doamna Hildegard Puwak, deja celebră prin delicata manevră cu care și-a înzestrat familia cu 150.000 euro din finanțările externe, călătorește pe banii noștri, ai tuturor, în străinătate, în interesul PSD, partidul dumisale, care nu e partidul nostru, al tuturor. • Chestia asta i se pare firească domnului Niculescu-Duvăz, purtătorul de cuvânt al PSD. • Dumnealui e de părere că poporul este arzător interesat în deplasarea doamnei Puwak la o reuniune de partid (reuniunea comună a Biroului și a Comitetului Permanent al Femeilor Partidului Socialiștilor Europeni). Care nu are nici în clin nici în mănecă cu Parlamentul românesc, din banii cărui s-a făcut cheltuiala. • Înțelegem poziția domnului Duvăz, aflând din ziare că și dumnealui i s-a întâmplat să călătorească în străinătate pe banii publici, lipindu-se de câte o deplasare în care nu avea ce căuta.

• **Cum sunt obosiți de grijile** cu adunarea milioane de dolari (euro), cu deplasări în străinătate și alte asemenea, pricopsiții care și-au ridicat cogeamite vilele la Snagov, precum și mărimile partidului de la putere beneficiază de înțelegerea autorităților locale, care au instituit un program draconic de circulație pe lac, cu limitări de viteză, zone interzise și altele, ca nu cumva zgomotul să deranjeze somnul scump al miliardarilor sau vre-o întâlnire vitală a domnului Adrian Năstase cu parlamentarii PSD. • De-aici și până la interzicerea totală de acces în zonă (ca pe vremea lui

To'arășului, care și el aprecia locul) nu mai e decât un pas. Vorba neuitatei To'arășe: „Nu mai avem loc de voi!”

• **Tot în linia veștilor „bune”** aflăm, fără surprindere, că în perioada imediat următoare va veni peste noi un nou val de scumpiri, în cap cu scumpirea energiei electrice. • Care s-a scumpit ultima oară acum două, trei luni. • Nu ne mai mirăm, ne-am obișnuit. • Ne întrebăm numai de ce nu se ajunge o dată la scumpiri zilnice, măcar să știm o socoteală.

• **În asemenea împrejurări,** cum să nu mai ciordească omul câte ceva? Dar există și proprietari ingenioși, care găsesc soluții. • De pildă, acum o bucată de vreme, am auzit că omul de afaceri Adrian Porumboiu le-a promis țișanilor din Murgeni, care-i devastau culturile, să le dea în dar porumbul necesar supraviețuirii, numai să-i lase câmpurile în pace. • Dar domnul Porumboiu nu este un precursor.

• Aceeași politică a adoptat-o acum 100 de ani un proprietar de păduri din Moldova, mai precis de la Cucova. Acesta, urmașul familiei de răzeși Istrati, a dat unei șatre de țișani lingurari, care-i furau sistematic lemnul, o poiană de 7 hectare în care să-și cultive porumb (pentru care le-a dăruit sămânța). • Pe deasupra, le-a acordat dreptul de a lua din pădure lemn moale de plop, din care să cioplească linguri și alte obiecte tradiționale, cu obligația să păzească pădurea de hoți și, în schimbul fiecărui plop tăiat, să planteze un puiet de esență tare, luat de pe dealul alăturat, care-i aparținea tot lui. • Târgul a mers: țișanii au avut din ce să-și câștige existența, iar proprietarul s-a ales cu paznici incorruptibili ai pădurii și cu arbori de esență tare. • Spunea cronicarul: nasc și în Moldova oameni. • Oare varianta modernă a înțelegerii cu țișanii o merge la fel de bine ca cea de acum 100 de ani?

• **În sfârșit,** ne ducem cu gândul la evenimentele de acum 14 ani, când am pășit în epoca de tranziție către capitalismul sălbatic. • Știu că suntem necăjiți, că așteptările ne-au fost copleșite, dar tot cred că trebuie să ne aducem o clipă aminte de cei care au pierit în acele zile fără pereche, zilele când tineriiureau zămbind, pentru libertate. • Odihnă lor, celor care s-au jertfit pentru speranța tuturor. • Și fie ca lumea de sus să fie despărțită ermetic de lumea noastră pământeană, pentru ca ei, de-acolo, să nu se întristeze văzând ce s-a ales de jertfa lor.

• **Și, la urmă de tot, (dar nu cel mai puțin important),** vă încredințăm că, dacă am încetat, siliți de împrejurări, publicarea *Vremii drepte*, asta nu înseamnă că vom înceta să ne gândim la voi, dragi prieteni care gândiți la fel ca noi, și care ne-ați însoțit cu fidelitate de-a lungul anilor în care ne-am făcut publice durerile și bucuriile. • Ne veți însoți mai departe, în tot ceea ce facem, și vă vom simți părtași la viața noastră. • Vă urăm să trăiți mulți ani, să aveți parte de fericirea pe care o meritați: poate că vom viețui destul ca să vedem îndeplinite idealurile noastre de bine și de dreptate pentru toți. Sărbători fericite!

Telegrafist

Politică externă

Încercarea constantă a guvernelor României de a avea relații bune cu marele vecin de la Răsărit se vedește acum a fi o tendință greșită. Politica lui Titulescu de bună vecinătate a avut ca rezultat ultimatumul sovietic din iunie 1940, care a dus la penibila retragere din Basarabia și nordul Bucovinei. În jumătatea de veac comunistă pe care am parcurs-o, slugărnicia a fost atât de intensă încât Insula Șerpilor a fost cedată fără ca acest lucru să fi fost cerut de sovietici. După '89, singurul guvern din fostul lagăr socialist care a parafat un tratat de vasalitate cu Uniunea Sovietică a fost guvernul F.S.N. Petre Roman. La rândul său, președintele Constantinescu semnează Tratatul de bază cu Ucraina, prin care recunoaște frontiera răsăriteană impusă prin tratatul Ribbentrop-Molotov. În sfârșit, tandemul P.S.D. Iliescu-Năstase acceptă, prin semnarea Tratatului de bază cu Rusia, că România a dus un război de agresiune împotriva Rusiei sovietice între 1941-1944 și renunță în fapt la recuperarea tezaurului Regatului României confiscat de sovietici în 1918.

Successiunea de lașități, cedări și de trădare a interesului național ne pune acum în situația de a nu reacționa la presiunile rusești asupra Republicii Moldova. Guvernul afectează o atitudine echidistantă în conflictul care îi opune pe românii de dincolo de Prut imperiului rus renăscut, neîndrăznind să supere Moscova, care, să nu uităm, este furnizoarea gazului metan de care nu ne putem lipsi și, „pentru liniștea noastră”, îi lăsam singuri în furtuna conflictului transnistrean pe cei care sunt, totuși, frații noștri de peste Prut.

Aceasta este politica externă cu care se mândrește partidul de guvernământ și care este un motiv de jenă și chiar rușine pentru oamenii de bună credință.

• **În Parlamentul României**, o doamnă cu numele Maria Dobrescu a făcut publice numele a trei scriitori, colaboratori ai Securității, care au semnat note informative de urmărire despre Adrian Păunescu. Mișcare strategică, întrucât nu bardul național o spune, ci o parlamentară oarecare, pusă chiar de el. Cei trei scriitori informatori sunt Ion Caraion, Ștefan Augustin Doinaș și Haralambie Grănescu. În cea mai incomodă situație se află defunctul Ștefan Augustin Doinaș, care, după '89, a fost considerat un exemplu de civism și moralitate. Președintele C.N.S.A.S., Gheorghe Onișoru, confirmă existența notelor informative semnate de cei trei literați și a arătat că Ștefan Augustin Doinaș a fost recrutat ca informator încă din perioada în care se afla în pușcărie.

• **Vadim Tudor turna la Securitate**, rezultă dintr-un raport al generalului Aron Bordea, șeful Direcției I a Securității, publicat în ziarul *Ziua*. În urma publicării acestui raport și a primirii de la Securitate a 19 volume din dosarul „Cultură – Literatură – Artă”, C.N.S.A.S. s-a autosesizat în cazul Vadim Tudor în stabilirea faptului dacă acesta a fost sau nu colaborator al Securității, nefiind exclusă audierea lui. Atât Virgil Măgureanu cât și Mihai Pelin cred că într-un fel sau altul Vadim Tudor a fost colaborator al Securității, dacă nu ca informator, cel puțin ca agent de influență.

• **Lucian Pintilie recunoaște** în cartea sa recent apărută, „Bricabrac”, că, timp de câteva săptămâni, a fost informator al Securității, dar că, „în 1951 s-a rupt definitiv relația mea Securitatea”.

• **Din dosarul Tudor Bugnariu**, intelectual clujean marxist, fost decan al Facultății de Filozofie din București, soțul fiicei lui Lucian Blaga, rezultă că pictorul Raul Șorban, secretar științific și șef de catedră la Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu” din București, a fost informator al Securității, autor a numeroase note informative și raportări despre Tudor Bugnariu și familia acestuia. Cum era de așteptat, Raul Șorban nu recunoaște colaborarea cu Securitatea și afirmă într-un interviu din *Evenimentul zilei* că nu „are încredere în această instituție care se ocupă de dosarele fostei Securități”.

• **La întâlnirea României literare** din 26 noiembrie, s-au făcut precizări despre colaborarea cu Securitatea a unor scriitori și politicieni. Astfel, H. R. Patapievică a prezentat documente din care rezultă că Șt. Augustin Doinaș a semnat un angajament de colaborare cu Securitatea în 1958, cu o zi înainte de a ieși din închisoare, unde a stat un an pentru „omisiune de denunț”. Angajamentul a încetat în 1984, timp în care, din cauza informațiilor sale, au intrat în pușcărie Haralambie Grănescu și Ion Negoitescu. Gheorghe Onișoru a arătat că dosarul de informator al lui Mircea

Iliescu-Quintus este unul foarte încărcat și că hotărârea judecătorească de exonerare a faptului de a fi fost informator al Securității s-a dat pe motive procedurale. Vorbitoarii au arătat că S.R.I. face publice cu precădere dosarele de informatori ale celor din opoziție, menținând la secret pe cele care îi privesc pe cei din partidul de guvernământ.

• **Reprezentanții P.S.D. în Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității** lipsesc de la serviciu de peste un an, blocându-i activitatea prin lipsa de evorum pe care o provoacă. Ceilalți membri ai Colegiului au hotărât blocarea salariului celor trei, salariu ce se ridică la peste 20 milioane lei, iar cei trei absenți au contestat în instanță această hotărâre. Surprinzător, Curtea de Apel a decis în favoarea reclamanților, statuând astfel că cei ce nu vin la serviciu timp de un an au drept la salariu și în continuare, un precedent de pomină în justiția română.

Așa se aplică legea în țara românească.

• **Atitudinea premierului față de C.N.S.A.S.** a fost fluctuantă în ultimul an. Către sfârșitul anului trecut Năstase afirma că C.N.S.A.S. „luptă cu trecutul, iar dezgroparea de morminte nu folosește la nimic” și îi ironiza activitatea vorbind despre „sute de persoane care ling dosare”. Cu trei luni în urmă, Năstase schimba placa, spunând despre același C.N.S.A.S. că decizia acestuia de a publica lista cu ofițerii care au făcut poliție politică este „un eveniment pozitiv, care trebuie apreciat și încurajat... Este o datorie de onoare pentru noi să sprijinim eforturile C.N.S.A.S. în direcția cercetării și clarificării trecutului comunist”. Cu câteva zile în urmă, același Năstase schimbă calimera, afirmând: „Noi nu mai știm acum în ce dosare se uită C.N.S.A.S., dosare filtrate, dosare care au fost pierdute la Berevoiești sau nu”. Ce se poate înțelege din voltele pe care le execută primul ministru? Andrei Pleșu înțelege din dese schimbări ale primului-ministru, care de altfel rămân fără urmă, că „dacă ești responsabil politic de nivel înalt și declari un anume lucru, iar pe urmă nu se întâmplă nimic, lucrul cel mai mic care se poate spune e că ești lipsit de onoare”.

• **B.B.C. se restructurează**, disponibilizându-l pe Traian Ungureanu, un redactor apreciat și un critic fără menajamente al actualei puteri de la București. Întrucât această disponibilizare pare a fi urmarea unei bunăvoințe față de guvernul P.S.D. indusă B.B.C. de către administrația Tony Blair,

reușita nu s-a lăsat așteptată; șase angajați ai B.B.C. de la București și-au dat demisia în semn de protest, iar mediile de informare independente din țară au protestat împotriva acestei măsuri. Audiența B.B.C. a scăzut cu 25%, iar protestele ascultătorilor din țară nu au fost transmise la rubrica „Răspuns la scrisori”.

• **Radio Europa Liberă** își va înceta emisiile, la sfârșitul anului, în șapte limbi central și sud-est europene, printre care și limba română, în conformitate cu propunerea de buget formulată de Casa Albă. Aceasta reflectă dezinteresul față de România al administrației americane, care este mulțumită de prestația guvernului român și nu este deranjată de politica P.S.D. care era criticată în emisiunile Europei Libere.

Interesant este că se renunță și la difuzarea „Orei Moldovei”, care avea o atitudine critică față de regimul de la Chișinău. Se pare că nici administrația comunistă din Moldova nu deranjează administrația americană.

Este verificarea teoriei că, în politică, sunt determinante nu ideologia ci interesele; care or fi acelea în ceea ce privește România și Republica Moldova?

• **Sondajul de opinie CURS** efectuat în octombrie indică:

– în alegerile parlamentare, P.S.D. ar fi obținut 43%, Alianța P.N.L.–P.D. 30%;

– pentru președinție, Adrian Năstase ar fi obținut 30%, urmat de Theodor Stolojan, Ion Iliescu, Vadim Tudor, Traian Băsescu, Mircea Geoană și Emil Constantinescu;

– încrederea în oamenii politici este în ordinea: Ion Iliescu, Adrian Năstase, Theodor Stolojan și Traian Băsescu.

• **Sondajul IMAS** efectuat între 4 și 11 noiembrie arată:

– rezultatul alegerilor parlamentare ar fi P.S.D. 50,5%, Alianța P.N.L.–P.D. 27,4%, P.R.M. 13,3%, U.D.M.R. 4,9%;

– în topul oamenilor politici conduce Mircea Geoană, ceea ce face ca sondajul să fie puțin credibil.

• **Românii din Valea Timocului** au dificultăți de afirmare, după cum arată Grozdana Blagojevici, purtătoarea de cuvânt a Asociației pentru cultura vlahilor-românilor din Serbia «*Ariadnae Filum*». Astfel, pe geamurile sediului Asociației din orașul Bor au fost desenate graffiti antiromânești, iar pe zidurile unor case din aceeași localitate s-a scris «*Moarte românilor*». Ancheta poliției n-a dat rezultate.

O amintire de Crăciun

A fost Crăciunul cel mai sărbătoresc și mai important din viața mea. Dacă ar trebui să aleg cea mai mare sărbătoare pe care am trăit-o, aș alege două: acest Crăciun... și probabil reueionul anului 2000. Pentru că la acel reueion am visat încă de când eram copil. Mă întrebam mereu dacă voi trăi destul de mult ca să apuc schimbarea mileniului. Dar asta e altă poveste. Să ne întorcem la *acel* Crăciun.

Era acum 14 ani. Dacă stăm să ne gândim bine, săptămâna dinaintea celui Crăciun a început urât. O vreme nefirească, prea caldă, ca de martie. O apăsare nefirească, mai grea ca oricând. Luni au început șoaptele. Toată lumea asculta posturile interzise. Unii aveau rude sau prieteni la Timișoara. Toți șopteam. Atât.

Marti am fost adunați la ședințe de partid deschise. Vă mai amintiți ședințele de partid deschise-obligatorii? Politrucii de serviciu, cu mutre prelungi și cu expresii sibilinice, ne-au adresat amenințări cât se poate de clare, diseminate printre informații cât se poate de voalate. Dacă n-am fi știut ce se întâmplă, n-am fi înțeles nimic. Dar știam. Totuși, suflurile noastre erau lipsite de speranță. Prea mulți ani grei ca plumbul striviser orice mugure de nădejde. Toți tăceam. Atât.

Miercuri m-am dus la o prietenă să-i spun la mulți ani de ziua ei. Eram împreună cu altă prietenă. Între prieteni, vorbeam. La Timișoara mureau oameni pe străzi. Clocotul din capul meu a dat o clipă pe dinafară și am spus: Uite, eu fac acum o placardă cu *Jos Ceaușescu* și ies cu ea pe stradă. Veniți cu mine? Una dintre prietene a tăcut. Cealaltă a zis: Să iasă cei care n-au copii. Eu am un băiat. Trebuie să trăiesc. Am răbufnit: Pentru voi, ăștia care nu vreți să ieșiți în stradă pentru că aveți copii, o să iasă și o să moară copiii voștri. Dar de fapt nu credeam că va fi așa. Am fost un bun profet, fără să știu. Seara, la televizor au apărut Ceaușescu și femeia lui. Și Dincă. Cel poreclit „Te leagă”. Stăteau acolo, în fața noastră, ca un *memento mori*. Funebri. Teperi. Erau deja morți. Dar nici ei, nici noi nu știam. M-am uitat la ei cu luare-aminte și am simțit că mă scufund într-un întuneric fără sfârșit. Nu mi-a trecut prin cap că nicidecum întunericul nu e mai profund decât înaintea zorilor. Poporul care a născocit acest dicton nu și-a pierdut niciodată ultima speranță. Eu mi-o pierdusem.

Joi, dis-de-dimineață, am plecat să fac de gardă la școală. Așa ne anunțaseră la ultima ședință de partid deschisă, că trebuie să fim vigilenți și să păzim bunurile poporului. La

bunul poporului era frig și nu aveam curent electric la priză. Din fericire, telefonul funcționa. Clănțaneam de frig, împreună cu o colegă, și șopteam. Puțin după ora zece, a telefonat soțul meu. Era acasă, bolnav. E un om tare, dar atunci plângea. Mi-a spus: A apărut la televizor Ceaușescu, la miting, vorbea, s-a auzit deodată o pocnitură și emisiunea s-a întrerupt. Au mai dat doar câteva cadre cu mulțimea, dar am impresia că erau înregistrări.

Era 21 decembrie. Când zaci demult în fundul mormântului și cineva îți dă a înțelege că s-ar putea să scapi, nu crezi. E omenesc. Am rămas acolo, în școala goală și glacială, ciulind urechile și tresărind nervos la fiecare foșnet. De departe, din oraș, se auzea un zgomot stins, greu de interpretat. A telefonat directorul, un om cumsecade: Deseară, când te duci acasă, să n-o iei prin centru. De ce? Uite-așa, s-o iei pe ocolite. Știa că am venit cu mașina. Dacia națională. A telefonat din nou soțul meu: Deseară, când vii acasă, să o duci întâi pe colega ta acasă. Bine. Locuia în Pantelimon. Am dus-o acasă. Pe drumul de întoarcere, am fost catapultată în viața următoare. Dinspre centru spre periferie veneau în marș grupuri de muncitori, scandând: *Jos Ceaușescu, Jos Ceaușescu*. M-a lovit un soi de nebulie și am ieșit jumătate prin geamul mașinii, cu mâna înfiptă în claxon și zberzând: Bravo, băieți, jos cu el! Oamenii au strigat: *Vino cu noi, vino cu noi!* Dar nu i-am ascultat, m-am dus acasă, mi-am luat jumătatea și am pornit pe străzi. Am luat-o din Piața Romană în jos pe bulevard, printre TAB-uri și cordoane de soldați, cu fețe inexpresive și cu armele pregătite. De la Scala încolo, ne-au oprit, nu mai era voie. Văzând Pieței Universității se auzea distinct, chemător. Am ocolit prin spate, ne-am furșat prin străduțe, ne-am cățărât pe postamentul din spatele Teatrului Național și am ajuns în piață. Atunci a început Crăciunul. Noi, toți cei din piață eram lișuși și Maici sfinte și crai de la răsărit, și păstori, și oițe, iar deasupra pieței scilepa ca o stea libertatea. Pe zidurile Universității strălucea inscripția *Jos cizmarul, jos analfabeta*, condamnare la fel de irevocabilă ca și Mane, Thekel, Phares. Am scăpat cu viață de-acolo. Am avut noroc. Mult mai mult decât alții. După aceea, am avut bun-simț. Tot mult mai mult decât alții, care au petrecut revoluția ascunși sub pat și acum au carnet de revoluționar. Noi nu avem. Avem altceva, mult mai prețios.

Am ajuns acasă mult după miezul nopții, împreună cu doi prieteni pe care i-am luat pe drum. N-am dormit. Au plecat când s-a luminat de ziua. Am ațipit iepurește. Peste câteva ceasuri, prietenii s-au întors: Gata. S-a terminat. Ceaușescu a fugit cu elicopterul de pe Comitetul Central, steaua roșie a fost dată jos de pe clădire. S-a terminat. Am pornit pe străzi. Strălucea un soare cald de primăvară, nu mai era Crăciun, era Paștele. Jumătate din locuitorii Bucureștilor erau pe străzile din centru, sărbătorindu-și învierea. Ca orice miracol, n-a durat. După prânz, a apărut pe micile ecrane eșalonul 2. Autointitulat Frontul Salvării Naționale. O voce, obișnuită să dea comenzi și să țină discursuri, ne-a informat că „ei numai au trădat idealurile comunismului”. Spre seară, scenariul s-a dezlanțuit: muniție de război, morți, palatul regal incendiat, biblioteca universitară la fel. Mă uitam la palat și boceam după tablourile de preț, rămase moștenire de la „exploatori”. Mai există zâne. Am aflat mai târziu că o doamnă care lucra la muzeu le-a desprins de pe pereți și le-a pus la adapost.

Sămbătă s-a făcut iarnă. Din cerul mohorât au început să curgă fulgi. Prin metrou, difuzoarele chemau populația la o manifestație împotriva comunismului. Eșalonul 2 a scos-o din mănecă pe Doina Cornea, simbolul disidenței anticomuniste, și a pălălit-o să apară la televizor și să îndemne oamenii să nu mai facă nici o manifestație: să lase noile „autorități” să lucreze. Ele lucrau. Teroriștii „trăgeau din toate pozițiile”. Pe stradă nu era nici tipenie. Gloanțele zburau, mai dese decât fulgii. Stăteam lipiți de televizor. Știrile contradictorii fulgerau pe ecran. Armata e cu

noi. Ceaușescu a fost prins. N-a fost prins. A fost văzut. Nu era el. Teroriștii omoară din umbră. Patru teroriști au fost prinși și uciși. Nu erau teroriști, erau soldați. Armata e cu noi. Armata trage-n noi. Veniți să salvați Televiziunea. Veniți să muriți la Televiziune.

Duminică, iarna și-a intrat de-a binelea în drepturi. În cartier se tragea. N-am putut ieși să luăm pâine. Poate că nici nu se adusesse pâine, oricum. Am dat iarna în congelator, la ultimele provizii, și am încropit o salată cu maioneză. Pe care am mâncat-o cu mămăligă. Era Ajunul Crăciunului. N-aveam brad. Afară, snopi de gloanțe desenau artificii pe cerul nopții. Pe micul ecran, un spectacol de circ tragic. Am petrecut noaptea sfântă în fața televizorului. La fel și prima zi de Crăciun. Ceaușescu a fost judecat. Ceaușescu a fost executat. Peste o oră vom difuza caseta. Peste încă o oră vom difuza caseta. Peste mai multe ore vom difuza caseta. Măine vom difuza caseta. Nu există caseta. Uite caseta.

Crăciunul libertății noastre a fost, în sfârșit, mănjit de sângele înveninat al cizmarului fanfaron. Și al cizmarului analfabet.

Din cer ninge cu daruri de iarnă, fulgi.

Viața se anunța plină de promisiuni stropite cu picuri mărunți de sânge nevinovat și vinovat.

Brucan avea să ne mintă cu cei 20 de ani. Prietenii lui aveau să ne mintă cu mâncare și bani.

Mulți dintre noi aveau să-și vândă viitorul pe un pui ieftin și o lozincă și mai ieftină.

A fost cel mai important și mai sărbătoresc Crăciun din viața mea.

Silvia Colfescu

Cititorilor noștri

După 5 ani de existență, publicația noastră își suspendă apariția pe hârtie. Confruntată cu dificultăți redacționale, financiare și de difuzare, *Vremea* își va continua existența ca publicație electronică pe situl: www.edituravremea.ro.

Tirajul a scăzut brusc la începutul acestui an datorită dublării prețului, care nici așa nu acoperă cheltuielile tipografice.

În demersul nostru, nu am ținut seama de argumentul comercial; am încercat să promovăm idei și valori ale dreptei național-creștine, în respectul adevărului și în limita prețurilor și posibilităților noastre. Vom continua pe aceeași cale, mulțumind celor care s-au ostenit la scrierea acestei foi.

VREMEA

dreptei național creștine

LISTA COLABORATORILOR REVISTEI VREMEA DREPTI NAȚIONAL-CREȘTINE

(numerele 1-65: decembrie 1998 – decembrie 2003)

Lista alfabetică de mai jos cuprinde numele celor care au semnat articole în *Vremea*, sau care ne-au dat personal îngăduința de a le prelua/traduce materiale aparute în alte publicații (din țară sau din străinătate). Sunt scrise cu *italice* pseudonimele, iar cu *litere îngroșate* au fost evidențiate cei ce au avut cea mai mare pondere în realizarea revistei. Nu au fost incluse în această listă numele celor ale căror contribuții au fost preluate, fără accept direct, din alte surse (volume sau periodice, mai vechi sau mai noi, din țară sau din străinătate), nici numele celor ce n-au semnat decât „drepturi la replică”.

Aramă, Ion: nr. 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 13, 14, 15, 29
Bama, Horia: nr. 1
Burdulea, Traian: nr. 57
Căpraru, Ion: nr. 2
Cioculescu, Barbu: nr. 27, 28, 33, 35, 41
Cioleu, Emil: nr. 39
Codrescu, Răzvan: nr. 1, 2, 3, 6, 29, 30, 31, 32, 49, 54
Colfescu, Silvia: nr. 6, 7, 65
Crăciun, Nicolae: nr. 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 22, 23, 26, 35, 49, 50, 55, 56, 62
Creangă, Mihai: nr. 54
Dumitrescu-Ottiger, Dan: nr. 30
Henegariu, Nicolae: numerele 1-65
Ionescu, Adrian: nr. 33
Manu, Șerban: nr. 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 18, 20, 25, 26
Marinescu, Aurel Sergiu: nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 63, 65
Minea, Grigore: nr. 14

Olaru, Petre: nr. 9
Popescu, Ion: nr. 33
Portocală, Radu: nr. 5
Prelipceanu, Nicolae: nr. 1
Stănescu, Mircea: nr. 59
Ștefănescu, Bogdan: nr. 1
Telegrafist: numerele 9-65
Tomescu, Corneliu: nr. 29, 58
Tomuța, Octavian: nr. 3, 7
Varlam, Ion: nr. 37
Vălenas, Liviu: nr. 32, 42, 44, 47, 51, 59

Editor: Editura Vremea, Registrul Comerțului, nr. 40/3296/1991
 Adresa: Str. Constantin Daniel nr. 14, Sector 1 București.
 Cod poștal: 71121
 Telefon: 3358131; fax: 3110219
 e-mail: vremea@fx.ro
<http://www.edituravremea.ro>
 Directorul publicației:

Nicolae Henegariu
 Redactori: **Silvia Colfescu**
Maria Jugariu
Corneliu Tomescu
 Correspondenți externi:
Aurel Sergiu Marinescu
 (New York)
Liviu Vălenas (Nürnberg)

Secretariat: **Silvia Voinea**
 Tiparul: S.C. Tipografia FED
 ISSN – 1454-2579

ANUNT IMPORTANT
 Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

vremea@fx.ro